

5. Мушеник І. М. Грушецький С. М. Забезпечення фінансової безпеки України в період воєнного часу та в умовах фінансової інклюзії *Modern Economics*. 2022. №32. С. 70-74.

Малашенко О.О.,
здобувач вищої освіти спеціальності 072
«Фінанси, банківська справа та страхування»
Науковий керівник: **Бурковська А.В.**,
канд. екон. наук, доцент кафедри
фінансів, банківської справи та страхування
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв

ВПЛИВ КРИПТОВАЛЮТИ НА БАНКІВСЬКУ СИСТЕМУ УКРАЇНИ

Криптовалюти вже мають свою нішу в платіжних системах; це досить конкурентоспроможні та надійні фінансові інструменти сьогодення. Динаміка зростання капіталізації ринку криптовалют у світі робить біткоїн найвдалішим прикладом використання віртуальної валюти в інформаційній економіці. Оскільки сучасне суспільство неминуче віртуалізується, економіка нашої країни повинна впроваджувати інновації, вирішуючи низку технічних, економічних і правових питань розвитку ринку цифрових активів із залученням досвіду провідних європейських країн.

Криптовалюту деякі наші сучасники [1-6] пов'язують або з відмиванням грошей, або вважають її результатом зміни можливостей ведення бізнесу та фінансових операцій через появу нових технологій.

В Україні поняття електронних грошей офіційно визначене Постановою Правління Національного банку України від 04.11.2010 р. № 481 "Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України з питань регулювання випуску та обігу електронних грошей". Криптовалюта — це грошова одиниця, яка існує в електронному вигляді на основі криптографії; в основі криптомонет - надійне шифрування, що зменшує ймовірність злому, а емісія таких монет здійснюється за допомогою потужних комп'ютерів лише у цифровому вигляді.

До видів емісії криптовалют відносяться технології майнінгу, форжингу і ІСО (зазвичай застосовується одна з них або їх комбінації) [1].

Криптовалютні системи використовують технологію блокчейн і криптографію з відкритим приватним ключем. Блокчейн – це спосіб

організувати записи в блоки, стійкі до несанкціонованої модифікації даних, де кожен блок вказує на попередній блок у ланцюжку [2].

Використання криптовалют як фінансових активів для інвестицій є можливим і привабливим для банківського сектору. Ринок криптовалют виявив, що фінансові активи є низьковолатильними та ризикованими, а їх ціна більшою мірою залежить від розробки та впровадження додаткових технологій для вибраної криптовалюти [3]. Проте в сучасних умовах цифрової трансформації економіки, коли банки впроваджують клієнтоорієнтований підхід, виникає потреба вивчення та розробки всіх можливих варіантів диверсифікації банківської діяльності, які мають супроводжуватися відповідними законодавчими актами [3].

Здебільшого банки можуть використовувати криптовалюту через низьку комісію. Так як децентралізований реєстр не вимагає посередників для здійснення платежу, то банки покупця та продавця можуть працювати безпосередньо, що дозволяє не тільки обійтися без банків-кореспондентів, але й проводити платежі в реальному часі [3, 4].

Здійснюючи операції з використанням криптовалюти, банківські установи наражаються на валютний ризик і ризик втрати коштів внаслідок хакерських атак [4]. Також можливий інший ризик, який полягає в тому, що вартість криптовалюти може бути швидко втрачена через заборону або призупинення торгових операцій, у такому разі банківські установи не зможуть повернути інвестовані кошти, що призведе їх до збитку [4]. В Україні в цьому напрямі вже проводиться робота уряду і з'являються законодавчі акти щодо легалізації функціонування криптосектору.

Під час епідемії коронавірусу та воєнних дій в Україні, суттєво зросла популярність онлайн-платежів та безконтактних платежів і збільшився попит споживачів на швидкі, низьковитратні та надійні грошові транзакції, прискорилися процеси розробки CBDC як способу зниження операційних ризиків платіжних систем [4, 5]. Рішення споживача використовувати альтернативну форму оплати під час пандемії і війни могло бути зумовлене обставинами, але тепер, коли споживач вже набув нового досвіду, цей спосіб оплати може стати для нього свідомим вибором [5].

Розвиток криптовалют може тривати за одним із двох сценаріїв: за першим - криптовалюта має можливість стати аналогом основних валют і буде широко використовуватися для купівлі/продажу та накопичення (без необхідності обміну на національну валюту в певному регіоні); за другим – використання як всесвітньо визнаної електронної валюти, за допомогою якої можна проводити оплату в країні [6].

Отже, криптовалюта представляє собою форму електронних грошей, є "незалежною" від емісійної політики центральних банків і не підпорядковується жодному центральному емісійному центру.

Ураховуючи практику та досвід інших країн у регулюванні ринку криптовалют, урядові органи України вже законодавчо закріпили права та обов'язки суб'єктів ринку віртуальних активів і основні аспекти здійснення державного регулювання в цій сфері. А учасники ринку криптовалют та інвестори все ж повинні пам'ятати про наявні ризики та загрози й забезпечити себе від можливих збитків.

Список використаних джерел

1. Бурковська А.В. Переваги і недоліки використання криптовалюти. *Обліково-аналітичне і фінансове забезпечення діяльності суб'єктів господарювання: освітньо-наукові та виробничі засади* : матеріали II міжнарод. наук.-практ. конф., 22-24 листопада 2017 р., м. Миколаїв: МНАУ, 2017. С. 165-168.
2. Бурковська А. В., Лященко Н. В. Місце криптовалюти у фінансово-економічній системі. *Modern Economics*. 2019. № 18(2019). С. 20-25. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V18\(2019\)-03](https://doi.org/10.31521/modecon.V18(2019)-03).
3. Пашинська А. П'ять найпопулярніших криптовалют світу. Окрім біткоіна. Еспресо ТВ. 4 вересня 2017 р. URL: <https://cutt.ly/N45IQrQ>
4. Historical Snapshot. (2017, September 03). Coin Market Cap. Retrieved from. URL: <https://cutt.ly/E45I1DK>
5. Vasylychak, S. V., Kunytska-Iliash, M. V., & Dubyna, M. P. (2017). Vykorystannia kryptovaliut v suchasnykh ekonomichnykh systemakh Ukrainy: perspektyvy ta ryzyky [The use of crypto currencies in modern economic systems of Ukraine: prospects and risks]. *Naukovyi visnyk Lvivskoho natsionalnoho universytetu veterynarnoi medytsyny ta biotekhnolohii imeni S. Z. Gzhytskoho. Ekonomichni nauky — Scientific Bulletin of the Lviv National University of Veterinary Medicine and Biotechnology name dafter S. Z. Zhytsky. Economic Sciences*, 19 (76), 19—25 [in Ukrainian].
6. Karcheva, G. T., & Nikitchuk, S. M. (2015). Virtualni innovatsiini valiuty yak valiuty maibutnoh [Virtuali innovative currencies as currencies of the future]. *Finansovyi prostir — Financial space*, 2 (18), 23—29 [in Ukrainian].